

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA, JUSTÍCIA I RELACIONS AMB LES CORTS

26925 *Reial decret 1304/2024, de 23 de desembre, pel qual es modifica el Reial decret 854/2022, d'11 d'octubre, pel qual es creen la Mesa Nacional del Regadiu i l'Observatori de la Sostenibilitat del Regadiu, amb la finalitat determinar l'abast de la declaració d'interès general en les actuacions de modernització de regadius.*

El regadiu és un dels pilars del desenvolupament rural i de la seguretat alimentària i un element bàsic del nostre sistema agroalimentari. La superfície regada a Espanya constitueix un 23% de la superfície agrària útil: malgrat ser un percentatge petit de la SAU, contribueix en una mica més d'un 65% a la producció final vegetal i dona suport a la seguretat alimentària, a la indústria agroalimentària i a l'exportació agroalimentària. A més, contribueix amb un 2,4% del producte interior brut (PIB) del país i ocupa un 4% de la seva població ocupada.

Les obres hidràuliques construïdes o auxiliades per l'Estat portades a terme en grans zones reguívols tenen, de conformitat amb el text de la Llei de reforma i desenvolupament agrari, aprovat pel Decret 118/1973, de 12 de gener, la consideració d'actuacions de transformació econòmica i social d'interès general, l'objecte de les quals és canviar profundament les condicions econòmiques i socials d'aquestes zones quan això requereix obres o treballs complexos que, per superar la capacitat privada, fan necessari el suport tècnic, financer i jurídic de l'Estat.

Els amplis períodes d'execució de les obres d'interès general en matèria de regadius estan posant de manifest la necessitat d'adequar les declaracions concises que contenen les normes habilitadores respectives a l'evolució tecnològica, a l'esdevenir de la realitat material en què s'assenten les actuacions i a la mateixa configuració dels requisits normatius per a la posada en pràctica.

Així, en iniciar una modernització d'una zona reguívola de competència de l'Estat pel fet de ser d'interès general, la delimitació inicial de la qual es trobava a la norma que la declarava d'interès general, en molts casos de manera poc precisa i incloent elements que avui dia són reproduïbles difícilment en el terreny, se sol fer patent la complexitat de fer una delimitació exacta de les superfícies que en el seu moment es van acollir a la declaració.

En primer lloc, amb el transcurs del temps, en moltes d'aquestes zones reguívols a gestionar per l'Estat s'han produït modificacions fàctiques, amb la inclusió de superfícies que no estaven emparades inicialment per les obres de transformació de la zona, o bé, en sentit contrari, atès que superfícies que en el seu moment es van transformar en l'actualitat, per diverses circumstàncies com ara urbanitzacions, polígons industrials, zones de graveres, etc., no es reguen. En la majoria d'aquests casos, l'organisme de conca ha estat coneixedor d'aquestes circumstàncies i, fins i tot, ha anat aplicant tarifes d'utilització de l'aigua sobre aquestes superfícies incloses amb posterioritat i ha deixat de cobrar correlativament a les superfícies que han anat sortint de facto de la zona de reg.

En segon lloc, el canvi tecnològic en els sistemes de reg, mitjançant el bombament de l'aigua, fa possible el reg en zones en què abans no era concebible i que, en conseqüència, no es van poder preveure en el moment de la declaració, especialment en les més antigues.

En tercer lloc, les declaracions d'interès general han anat perdent precisió al llarg del temps, per tal com només indiquen ja una clàusula genèrica per la qual les actuacions de modernització de la zona reguívola es declaren d'interès general. En el mateix cas, es

trobarien les zones reguívoles d'origen de reg tradicional la modernització de les quals es declara d'interès general, i a les quals és aplicable igualment aquest Reial decret. Els detalls de les actuacions que gaudeixen de l'empara d'aquesta declaració es reflecteixen en el projecte o els projectes d'execució de les obres.

La modernització de les zones reguívoles es duu a terme en comunitats de regants que tenen un dret d'ús d'aigua reconegut per l'organisme de conca corresponent, i no es dirigeix a atorgar drets d'aigua a nous usuaris, sinó, mitjançant les modificacions oportunes de les concessions vigents, a reflectir la nova situació que es deriva després de l'execució del projecte de modernització, incloent-hi l'evolució real de la zona regada, que en tot cas ha de ser compatible amb la planificació hidrològica aprovada.

L'execució d'aquests projectes, amb caràcter previ a l'aprovació, es desenvolupa i es defineix inicialment amb la comunitat de regants corresponent, i aquests projectes són coneguts per les diferents administracions, especialment per l'Administració competent en matèria hidràulica i ambiental, que participen en l'aprovació en exercici de les seves competències respectives.

Per tant, els detalls de l'actuació es troben en els projectes que, aprovats pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació amb la participació prèvia de tots els òrgans implicats, donen cobertura concreta a les actuacions de modernització, en els quals veritablement es delimiten i es perfilen les superfícies a modernitzar, que han d'esdevenir una zona reguívola.

Quan s'emprèn la modernització d'una d'aquestes zones, doncs, és necessari considerar aquestes circumstàncies per poder atendre adequadament les necessitats de la zona actual i acomodar-se als nous trets de la realitat, la qual cosa fa imprescindible precisar l'abast concret dels efectes de la declaració d'interès general.

Tot això s'entén sense perjudici de les competències en matèria de definició, proposta i execució de les polítiques en matèria d'aigua i gestió del domini públic hidràulic, qualitat i avaluació ambiental i energia que corresponen al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic i a les comunitats autònomes, en particular respecte a la planificació hidrològica i a l'activitat del Consell Nacional de l'Aigua.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1 de la Constitució espanyola, a les regles 13a, 23a i 24a, que atribueixen, respectivament, a l'Estat la competència exclusiva sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, sobre legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció, i en matèria d'obres públiques d'interès general o la realització de les quals afecti més d'una comunitat autònoma.

El contingut d'aquest Reial decret s'ajusta als principis de bona regulació que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Així, en virtut dels principis de necessitat i eficàcia, es justifica aquesta norma en la necessitat de donar una solució global a la imprecisió de les declaracions d'interès general de zones reguívoles que s'inclouen en nombroses lleis, i el projecte constructiu de l'actuació és la manera més eficaç d'aconseguir-ho. S'hi han tingut en compte, així mateix, els principis d'eficiència i proporcionalitat, pel fet d'establir la mínima regulació imprescindible per a la consecució dels fins que es pretenen, sense imposar càrregues administratives. En aplicació del principi de transparència, a més de la consulta prèvia a la redacció del text, durant la tramitació d'aquesta disposició s'han portat a terme l'audiència i la informació públiques i s'han consultat els departaments ministerials afectats, les comunitats autònomes, així com les entitats representatives del sector. Finalment, el Reial decret atén el principi de seguretat jurídica i manté la coherència amb la resta de l'ordenament jurídic que és aplicable.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, d'acord amb el Consell

d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres, en la reunió del dia 23 de desembre de 2024,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 854/2022, d'11 d'octubre, pel qual es creen la Taula Nacional del Regadiu i l'Observatori de la Sostenibilitat del Regadiu.*

S'incorpora una nova disposició addicional quarta en el Reial decret 854/2022, d'11 d'octubre, pel qual es creen la Taula Nacional del Regadiu i l'Observatori de la Sostenibilitat del Regadiu, amb la redacció següent:

«Disposició addicional quarta. *Abast de la declaració d'interès general en les actuacions de modernització de regadius.*

Les actuacions de modernització de regadiu que s'executin en virtut d'una declaració d'interès general de conformitat amb el text de la Llei de reforma i desenvolupament agrari, aprovat pel Decret 118/1973, de 12 de gener, incloent-hi el disseny, les infraestructures, la delimitació de les zones reguívoles i tots els aspectes que es considerin necessaris per a la seva perfecció, tenen l'empara d'aquesta declaració a l'efecte de la delimitació territorial de la superfície afectada.

La seva delimitació efectiva ha de reflectir el resultat dels processos de concentració parcel·lària, quan sigui procedent, i ha de quedar definida de manera definitiva a aquest efecte en els projectes de modernització corresponents aprovats pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació o, si s'escau, la comunitat autònoma respectiva en la part que li correspongui executar.

Aquesta nova delimitació no ha de comportar en cap cas un increment del volum d'aigua assignat ni se'n pot desprendre l'atorgament d'una nova concessió administrativa a favor dels beneficiaris originaris, i s'ha d'orientar a la reducció del volum d'aigua assignat.

La modificació de l'abast de la declaració d'interès general de l'Estat de les obres de modernització de regadius ha de disposar de l'informe favorable previ de l'organisme de conca corresponent en relació amb la seva compatibilitat amb el Pla hidrològic de la demarcació hidrogràfica. En cap cas, aquesta modificació de l'abast de la declaració d'interès general no ha de comportar l'exclusió del projecte corresponent del procediment d'avaluació ambiental que hi sigui aplicable de conformitat amb el que estableix la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 23 de desembre de 2024.

FELIPE R.

El ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts,
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA